

Familjehems

nytt

Nr 4 2016 Årgång 33

Tema

**Det tredelade föräldraskapet
- socialtjänsten**

Familjevårdens Centralorganisation för
familjehem, jourhem och kontaktfamiljer

Nr 4 2016 Årgång 33

Familjevårdens Centralorganisation är en ideell organisation som vänder sig till alla som arbetar med barn, ungdomar och vuxna, vilka omfattas av insatser från socialtjänsten.

Kansli

FaCO c/o Barbro Bengtsson
Kvarnåsvägen 17
691 91 Karlskoga
Tel: 0586 - 556 13
E-post: mejla@faco.nu
Hemsida: www.faco.nu
Pg: 98 58 18-4

Medlemsskap i FaCO 425:-
Prenumerationer 400:-

Medlemstelefon Åsa Gustafsson
076 - 06 91 706

Redaktion Josefine Bengtsson

Annonser Josefin Bengtsson
mejla@faco.nu

Annonspriser

1/1 sida 6 800:- 1/2 sida 3 800:-
1/4 sida 2 400:- 1/8 sida 1 500:-
För mer information, se hemsidan.

Redaktionens policy

Vi vill verka för en debatt kring samhällsvården av barn och för en öppen dialog mellan dem som jobbar med det. Artikelförfattares åsikter och synpunkter delas inte alltid av FaCO. Ändringar och omskrivningar av texter görs ibland för att inte röja barns identitet. Vi förbehåller oss rätten att vid behov förkorta och redigera texter. Publicerade artiklar och berättelser kan även komma att publiceras på hemsidan. Personer på bilder har ingen anknytning till artiklarna, om det inte särskilt anges.

Nästa utgivning

Tidningen utkommer med 4 nr. per år
Nr. 1/2017 utkommer i mars.
manusstopp 1 februari.

Omslagsbild Lillsan Ljung

Ansvarig utgivare Lillsan Ljung

Tryck & layout Bok & Tryck AB

ISSN 2002-0694

2 *Familjehemsnytt* | Nr 4 2016

Insidan

Doktoranden Jonas Welander presenterade sin forskning på Socionomdagarna. Han har undersökt varför socialsekreterare lämnar sina jobb. Av 70 kontaktade socialsekreterare slutade 57 p.g.a. att de var missnöjda med sina arbetsförhållande.

En av orsakerna till uppsägningarna bland de 31 djupintervjuade deltagarna var att de upplevde brist mellan krav och resurser. En annan faktor var att socialsekreterarna upplevde att de fick låg uppskattning för sin arbetsinsats, trots hög arbetsbelastning.

Det vore mycket intressant att få en liknade studie bland familjehem. I ca 45 % av fallen av sammanbrott är det familjehemmen som initierar att oplanerat avbryta placeringen. Detta kan upplevas som ett misslyckande och kan vara skuldbeläggande.

Jag har träffat många familjehem under åren som sagt upp sina placeringar, men aldrig någon som bara helt plötsligt tröttnat på att vara familjehem. Det är förenat med många natters grubblande, känslor av misslyckanden och hopplöshet. De säger sig vilja ha kvar barnen men klarar inte av de krav som ställs på dem.

Jag är ingen doktorand och har ingen forskargrupp, men jag kan ändå ge mig på att göra en analys till sammanbrottens orsak, de som familjehemmen initierar. De upplever kraven men får inte resurserna för att göra ett bra jobb. De kan få kämpa hårt för att t.ex. få en elevassistent, en tid på BUP eller ett glesare umgänge. När man då inte blir lyssnad på tappar man orken.

När det gäller uppskattning för sin arbetsinsats har familjehem inte stora krav eller förväntningar. De är nöjda bara det finns någon att få tag på inom rimlig tid vid kris. Skulle de sen få en julblomma och bli bjuden på ett julbord så skulle många bli överväldigade, för det är ingen självklarhet.

Så Jonas Welander, vi vill ha en forskning på orsakerna till sammanbrotten initierade av familjehem. Kanske kan barn slippa flytta om vi kan rätta till orsakerna till familjehemmens uppgivenhet. Vi kanske kan hjälpa många barn bara genom att erbjuda resurser och visa uppskattning?

Annelie Hed, Ordförande FaCO

*FaCO:s styrelse önskar Er alla en
God Jul
Gott Nytt År
och ett skönt vinterlov!*

Innehåll *Familjehemsnytt* nr 4 2016

Vad händer i FaCO	3
TFCO	4-5
Tema: Socialtjänstens roll i det tredelade	
föräldraskapet	6-11
Barnperspektiv	12
Koll på soc	14
Insändare "Jag lovade"	15
Insändare "Lotti och förvaltaren"	16
Familjen Svensson	18
När barnen blir myndiga	19
FaCO frågor	19
En familjehemsmamma i tankar	20
Höstlägret i Ammenäs	22
Aktiviteter	23

Vad händer i FaCO?

FaCO inbjöds till samråd om uppdraget att ta fram nationellt samordnade informationsinsatser om familjehem mm.

Socialstyrelsen arbetar med att ta fram nationellt samordnade informationsinsatser om familjehem, jourhem, kontaktperson, kontaktfamilj, god man för ensamkommande och särskilt förordnad vårdnadshavare. I detta arbete ska man bland annat ta fram en webbplats där det kommer att finnas information om de olika uppdragen och det ska även vara möjligt att anmäla sitt intresse för att ta ett uppdrag till den kommun som är aktuell. Utöver webbplatsen kommer de att göra olika kommunikationsinsatser för att sprida information om uppdragen, om sajten och att det är till kommunen intresserade ska vända sig för ett eventuellt uppdrag. Kommunikationsinsatserna kommer bland annat att innebära korta filmer som ska spridas i sociala medier.

FaCO har ingått i en referensgrupp utifrån ett regeringsuppdrag till Myndigheten för vård- och omsorg

Kortfattat ska eventuella skillnader mellan privat och of-entlig drift av HVB och konsulentstödda verksamheter belysas. Uppdraget ska redovisas till regeringen vid nyår. Mer om detta i nästa tidning!

Visste du att:

Livsmedel till barn som är under 16 år och har vissa sjukdomar, till exempel glutenintolerans, är subventionerade. Livsmedlen skrivs ut på en så kallad livsmedelsanvisning och man får hämta ut för högst 90 dagar åt gången. Man betalar en egenavgift på 120 kronor varje gång. Denna avgift räknas inte med i högkostnadsskyddet.

FaCO var representerade på Socionomdagarna

Konferensen hade samlat 2 000 socionomer och utställare. FaCO hade en liten monter där vi delade ut broschyrer och tidningar. Under de två dagarna gavs många tillfälle till givande samtal och planering av framtida samarbeten.

Forum för Familjehemssekreterare

Den 8 - 9/11 var jag på Forum för Familjehemssekreterare. Det var två dagar fyllda med föreläsningar och diskussioner kring familjehemsvård. Jag hade fått förmånen att berätta om FaCO:s projekt Familjehemscentraler. Många positiva kommentarer kring vårt arbete och intresse för hur vi tänkt och gått tillväga. Vi var eniga om att mycket finns att förbättra kring familjehemsvården. Intressant att lyssna på hur olika kommuner tänker kring rekrytering utav familjehem och hur kommuner utvecklar sig för att förbättra för dom som placeras och dom som finns i den placerades närhet. Jag lämnade ett Stockholm i snökaos med känslan utav att vi är många som jobbar för en bättre familjehemsvård i vårt avlånga land.

Josefin Bengtsson

Koll på soc

- Att nå ut så att unga fattar

De flesta barn/unga har ingen koll på vad socialtjänsten sysslar med. Alla vet om vad de ska göra om någon skadar sig, men om det uppstår problem hemma är det inte många som vet vart de kan vända sig för att få hjälp.

För de yngsta har det utarbetats lättillgängligt material för BVC och förskolepersonal. Det materialet ska ha kommit till BVC under våren 2016.

För äldre barn/unga är det naturligt att söka information på nätet. Med hjälp av en ny webbplats www.kollpasoc.se, som har lanserats under våren 2016, ska barnen inte bara få information, utan också möjlighet till samtal och kontakt om svåra frågor.

Det är Anna Ekström, projektledare och Emma Forsell, jurist på Barnombudsmannen som har arbetat fram webbplatsen. 150 barn och unga i åldern 4-18 år som själva har erfarenhet av socialtjänsten har varit med och tagit fram Webbplatsen.

Eftersom mobilen är det verktyg de flesta unga använder sig av är webbplatsen anpassad för den. Det finns fyra olika temaområden där ungdomarna kan leta sig vidare. Det är: När det är jobbigt hemma. När du gör saker som inte är bra för dig själv. När du inte kan bo kvar hemma och Ny i Sverige.

Många unga vill i förhand veta vad som händer om de berättar något, de vill ha information utifrån sin egen situation och att informationen finns tillgänglig i olika format så som text, bild och film. Många ville också kunna ”provprata” och kunna säga saker anonymt.

I Webben finns också en möjlighet att få svåra ord förklarade för sig på ett begripligt sätt. Det finns också intervjuer med socialsekreterare och jurister som förklarar komplicerade begrepp.

De barn som deltog i utarbetandet av koll på soc visste inte heller hur de skulle komma i kontakt med sitt egna soc. Därför har man nu lagt in kontaktuppgifter till 200 kommuner. Man skriver i en sökruta in sin kommun och får fram kontaktuppgifterna. Förhoppningsvis ska alla Sveriges kommuner finnas med i listan.

Kollpasoc. Som den ser ut nu är det första steget och den kommer att utvecklas allt eftersom med hjälp av de barn/unga som använder den.

Barnkonventionens innehåll – artiklar, lag och verklighet

En gång om året kommer Barnombudsmannen med olika rapporter som rör barn. Årets rapport heter RESPEKT. Den handlar om samhällets stöd till Barn med funktionsnedsättning. I rapporten, som bygger på intervjuer av 97 barn och unga med funktionsnedsättning, finns flera exempel på att barns rätt till skydd – fysiskt och psykiskt – kränks. Om inte signalerna som barnen sänder ut om att de mår dåligt uppfattas av vuxna med kunskap om barn får de inte det stöd de behöver. Om dessutom vuxna nära barnen inte vågar lyssna på vad de berättar för att det är för svårt att höra så får barnen inget förtroende för vuxenvärlden och vågar kanske inte öppna sig igen.

I ett samtal mellan Fredrik Malmberg, barnombudsman och Anna Kaldal, docent i processrätt,

Stockholms universitet fick vi exempel på hur barnkonventionens artiklar kan användas i praktiken kopplade till verkliga situationer som barnombudsmannen stött på i sitt arbete och träffar med barn och unga. Genom olika citat ur Barnombudsmannens årliga rapporter fick vi exempel på hur utsatta barn kan vara, och att det ofta är föräldrar, lärare eller socialtjänsten som egentligen, utan att förstå utsätter barnen för kränkande behandling både fysiskt och psykiskt. I kontakt med socialtjänsten eller hos psykolog kan det vara svårt för ett barn att prata öppet och ärligt när föräldrarna är med. Ofta handlar det då om att barnet aldrig tillfrågas utan den vuxne som är med barnet blir den som för barnets talan. I arbetet med att göra barnkonventionen till lag måste barns erfarenheter väga tungt.

Lägerhelg

Vi har i flera års tid i Maj åkt till det stora FaCO-lägret i Uskavi utanför Lindsberg. Det ligger behagliga 26 mil hemifrån och det är lagom bit att åka. Vi har åkt med alla möjliga konstellationer. Många placerade till bara en placering men då tagit med oss våra biologiska tonåringar och en gång fick tom en pojkvän följa med. Uppskattat av alla att få umgås i en miljö där vår brokiga och ibland ljudliga familj kan slappna av med lika sinnade, men lägret i Almenäs utanför Uddevalla ja tvärs över Sverige för oss har alltid känts för långt att åka. Visst har vi haft viljan att få umgås med alla härliga människor man lärt känna en gång till under året men som sagt väldigt långt ja för långt att åka.

Så kom placering nr 27 i ordningen, vi var jour och dessutom tredje jourhemmet på kort tid. Ett mycket träsigt argt litet barn i lägre skolåldern. När anknypningen tog fart blev hen ännu argare varför får jag inte vara kvar, det är baaaara mig det är synd om ingen annan måste bo så länge i jourhem och i så många.

Då beslöt vi oss att läger var ett måste för att detta barn skulle få se att det fanns andra i samma situation. Då det sociala samspelet inte var på topp fick det bli husvagnen så vi kunde dra oss undan om det behövdes. Ja resan skulle bli lång i sakta mak men vi trodde på detta. Så mycket att fyra dagar innan planerad resa köpte vi oss en bättre begagnad husbil istället för att snabbare ta oss fram.

Så vi gav oss av på torsdagen och efter en övernattning på vägen ner kom vi så på fredagen fram till ett underbart ställe. Stressen liksom bara rinner av en när man parkerar husbilen en bit från havet och har en hel havsvik som underbar utsikt.

Vi började trassla med elsladdar och sa hej till både gamla och nya bekanta. Tittar på mannen efter en halvtimme och inser att vi liksom slappnat av och låtit barnet få springa runt utom synhåll men vad gör det för just då kommer barnet med det största leendet jag sett och frågar varför alla är så snälla.

Ja hela helgen flöt ju inte på så väl det vet väl alla familjehem att det får inte vara för bra. Så vi provade lite matvägran som trots men inte lätt när det finns fler som håller koll på att man då inte äter sig mätt på sötsaker. En härligt avslappnad helg där alla gjorde lite som man ville. Det var krabbfiske, bastu, badtunna, pingis, pyssel och en hel del "jagalekar". Vuxna som satt och samtalade om stort och smått, gemensamma måltider.

Att vi for, ja det ångrar vi inte. Behovet är stort av att träffas och prata och vi fick verkligen kvitto på att vi tänkt rätt när vi beslöt oss för att åka för det tog bara fem minuter i husbilen på väg hem så frågar barnet:

När är nästa läger?

Sari

*Var inte rädd för att ändra dig,
kanske är du klokare idag än igår.*

okänd

Foto: Annsan Palmborg

Nästa nummer

Tema: Familjehemmets roll i det tredelade föräldraskapet

Placerade barn har både familjehemsföräldrarna, sina biologiska föräldrar och socialtjänsten som fattar beslut som påverkar barnens liv och vardag. I den bästa av världar skulle dessa vuxna alltid samarbeta med barnens bästa i fokus. Tyvärr ser verkligheten i alltid ut så, och kanske beror detta på att vi inte riktigt kan sätta oss in i varandras situation.

I nästa nummers tema kommer Familjehemmets roll av att ha ansvaret för placerade barn och unga i familjehem att belysas.

Vill du skriva något till Familjehemsnytt, stort eller smått, allvarligt eller en solskenshistoria? Skicka då in det till mejla@faco.nu

Manusstopp 1 februari och tidningen kommer ut i mars